

nutek sapo; ko se zavem, je vlak memo, sabo vzemši moj klobuk. Minka pa stoji blede ko zid tik ograje in pred njo — moj pès, ponujaje jej torbico, katero v gobcu drži.

Vse mi je jasno, kar se je zgodilo. Moj pès, misleč, da se njemu vrže kaj, kar bi moral nazaj prinesiti, je skočil ves vnet med mojima nogama na cesto in s tem, da me je vrgel na tla, rešil me gotove smrti; da ne bi bilo njega, bi jaz ali marveč moje truplo ležalo raztrgano in razmesarjeno na železni cesti, kjer leži potrt moj klobuk! Kako je pes všel mašini, tega nisem mogel razumeti.

Sprevidivši vse to v trenutku stopim k gospodični in pravim britko:

„Zdaj menim, da ste se prepričali, da so tudi dandanes še moški na svetu, kateri se ne premišlujejo iti za svojo damo v smrtno nevarnost. Vsaj sem jaz imel voljo pobrati vašo torbico, in če bi me ne bil pès prehitel, bi jo bil gotovo tudi pobral.“

Predno more gospodičina kaj odgovoriti, pride mati z otroci. „Kaj se je zgodilo, Minka,“ vpraša, „da si tako blede? Ali si se vstrašila vlaka? In vi, gospod, se mi zdete preplašeni!“

„Naj vam pové, če hoče, gospodična, saj bo imela dosti časa,“ odgovorim jaz mrzlo, vzamem torbico pèsu iz gobca ter jo pomolim gospodični, rekoč: „Tú je vaša torbica, vzemite jo iz moje roke, čeravno je ta roka ni pobrala.“ (Dal. prih.)

Mnogovrstne novice.

* *Koliko škoduje ena sama ropna tica.* Posestnik na Nemškem je pretekli mesec našel gnjezdo kurjega jastreba, v katerem so bili štirje mladiči, dva trdna, dva pa slabotna, zraven njih pa lepo jedilno zalogo, namreč 27 drozgov mladih in starih, 8 kosov, 2 jerebici in 2 zajca; tiči so bili že perja osnaženi. Vse to je skobec ali jastreb moral v treh dneh skup znositi, ker še ni nič dišalo, in sicer sam, kajti babica se je bila pred tremi dnevi vjela v nastavljeno past. Iz tega je razvidno, kako škodljive so ropne tice za vrte in polje, ker pobirajo tice, katere se živé od škodljivih mrčesov.

* *Angelj varuh malih.* Pretekli teden, ko se je imel pripeljati vlak južne železnice na Dunaj, pride še pred njim telegram, da se je v prekopu (tunelu) pri Gumpoldskirchenu našel majhen otrok, katerega je gotovo kdo iz vlaka na cesto vrgel, če ni po nesreči sam padel, in ki je zdaj pri tamošnjem čuvaji. Vsled tega naznana je, ko je vlak došel na Dunaj, policija zaprla izhod iz kolodvora in jela izpraševati najprvo konduktêrje. Neki izmed njih pravi, da je stopila v Mariboru neka ženska na vlak, kateri je potem v Gradcu odprl poseben voz tretjega reda za ženske; ta je imela pri sebi dva otroke. Gredo je iskat in najdejo jo, a imela je zdaj le še enega otoka. Prijeta in k policiji gnana, ter prašana, kje je drugi otrok, pravi, da jej je iz rok padel, ko je skoz okno gledala, in da tega ni hotela nikomur povedati, ker se je bala sitnosti pri sodniji. Vendar je vse to pravila tako brez vsega občutka, da jej niso mogli verjeti in jo zaprli. Otrok je bil še le 8 dni star in ko ga je zverinska mati iz voza vrgla, si je le na čelu nekoliko kožo opraskal, sicer pa se mu ni prav nič zgodilo. Kdo bi mogel pač tajiti, da ni angeljev varuhov?

Naši dopisi.

Iz Zagreba 19. junija. — 18. t. m. umrl je v Zagrebu tudi Slovencem dobro znani hrvaški pisatelj in

član jugoslavske akademije, g. Franjo Kurelac, ki je bil pred leti profesor gimnazije na Reki. Ranjki je bil eden najboljših pisateljev hrvaških, ki se je v svojih spisih mnogo tudi oziral na Slovence. Spisal je mnogo najbolj znanih spisov deloma po društvenih knjigah, pa tudi samostojna dela. Bodi mu zemljica lahka!

V Gorici 19. jun. — „Vročino imamo tako hudo, da malo katero leto o tem času tako Polje je še zmerom lepo, ali bati se je suše.“ — S temi besedami sem sklenil svoj zadnji dopis. Kaj so si morali naši bralci misliti, ko so včeraj to čitali?! Kaki 2 uri potem, ko sem bil pismo oddal, začelo se je vreme sprevračati in doživeli smo — česar gotovo tako hitro ne pozabimo: pravo zimo sred junija (13., 14., 15. junija). Ne le na visokih gorah, temuč tudi v primeroma nizkih krajih je snežilo. Drugod se je dež ulival, da je bilo groza; tudi toča je tu pa tam vmes priletala. Ali, kar je najhujše, nenavadno močna burja je grozovito bučala in po nekaterih krajih veliko škode naredila. Največ je trpela gorenja Ipavska dolina; potem sploh vsi kraji ob podnožji gorá proti severju in severo-izhodu od Gorice. Na trtah je po mestih škoda večja, ko da bi jih bila toča potolkla. Hvala Bogu, da imamo zdaj spet gorko in lepo vreme; grozdje spet lepo cvete. — Ne, vremenski prerok ne more človek biti dandanašnji, kakor političk ne. — Pa tudi še drugo mojo napoved mi je vreme skazilo, tako da se moram med lažnjive preroke šteti. Tržaška „Talia“ ni prišla preteklo nedeljo v Gorico, in ni bilo torej treba gosp. županu — fraka iskati, da bi jo bil v „veliki dvorani“ sprejel. Ali mu je vreme ustreglo, ne vem, to pa vem, da bratovskima (?) našima laškima društvoma, „gimnastičnemu“ in „filodramatičnemu“, je bilo hudo vreme bolj po volji, ko starim Izraelcem mana. Naše „filodram.“ društvo je namreč neka „sekta“ nekdanj edinega telovadskega društva. Prvi čas, ko se je bilo „filodr.“ društvo osnovalo, ga je prav rada gledala mati „gimnastica“. Pozneje se je nekaj opomoglo in postalo gimnastičnemu enakovrstno. V nedeljo ste imeli obe društvi „Talia“-o svečano na kolodvoru sprejeti; ali — razpor ni samo slovanska reč, temveč vtika svoj rep tudi med druge ljudi. Z eno besedo nastale so — pravijo — med gimn. in filodr. društvom neke navskrižnosti zaradi zastave, uniforme in stroškov, in — za zdaj je navskrižnost vreme poravnalo; v prihodnje bo, kar bo. — Dne 17. t. m. so se pričele pri nas sodnijske obravnave s porotniki; na dnevnem redu je še stero reči. — Pretekli ponedeljek 15. dne t. m. je bila druga seja dež. šolskega sveta, odkar je preuravnan. Deželna odbornika, dr. Pajer in dr. Deperis, se je nista udeležila. Iz Trsta so prišli deželni nadzornik g. Klodič, novi administr. referent, namestn. svetovalec g. Schwarz, in okrajni komisar g. Truxa kot protokolist. Predsedoval je g. namestnik baron Ceschi, sam. Eden najimenitnejših predmetov, ki so se razpravljali — pravi „Triest. Zeitg.“ — je bila prihodnja (prva) deželna učiteljska konferencija. Tudi je g. Klodič poročeval o normalnih učnih črticah, ki jih on izdeluje. V posvet zastran kmetijstvenega učnega tečaja za ljudske učitelje v Gorici (kakor je bil uno leto na Dunaji) sta izvoljena dva pooblaščenca iz sred dež. šolskega sveta. — Deželni zbor Goriški se bo začel, kakor je iz družih časnikov že znano, 19. avgusta t. l.

Iz Trsta 17. junija. — Zadnje dni so se tukaj godile in se vedno še godé prav zanimive reči. Stari možje in skoraj bi rekel, zgodovina sama se ne vé spominjati tako nestanovitnega, grdega in mrzlega vremena v Trstu sredi meseca junija; taka burja je še po

zimi redka. Prežalostno bi bilo popisovati nasledke tega vremena in burje na polji; žito, fižol, vsa zelenjava leži ali polomljena ali pomešana po tleh, drevje je razkrehnjeno, veje polomljene, sad otresen, trte zvite po tleh pomešane leže, grozdčke je burja odnesla še celó tam, kjer jih ni mogla na tla pometati. Tak žalosten pogled je tukaj na polji, da nekateri kmetje nočejo še gledat iti, drugi jokajo in zopet drugi preklinjajo. Čudno zares! V 24 urah je gorkota od 27° R. na 8° R. padla.

— Kar Vam nisem pisal, se je tukaj ustanovilo društvo „Società patriótica Triestina“ (domačinsko društvo Tržaško). To društvo ima tri posebne odseke: redovni, politični in ekonomični odsek in v vsakega teh odsekov je voljenih 7 mož. Glavni namen njegov je izbujati duh domačinski in vse tiste naprave, ki bi zamogle pripomoči k večjemu razvitku in materijalnemu blagostanju Trsta in okolice. Opomniti pa moram, da je to edino Laško društvo, ki se tudi za okolico briga in ki hoče celó zastopnike Slovencev med seboj imeti; to društvo menda namerava pravično biti domačinom Tržačanom in okoličanom, vse tujce iz mestnega zbora izbrniti in z domačini nadomestiti. To je zares pametno in po tej poti vpeljala bi se zopet bratovščina med meščani in okoličani. — Zoper glasovitega učitelja Bonin-a je na vse zadnje vendar le — čast Bogu! meglio tardi, che mai — vlada zaukazala disciplinarno preiskavo. Že več jih je bilo zaslišanih od slovenske strani; ali obžalovanja vredno je, da se ga nekateri menda še boje in marsikaj zamolče, kar bi morali povedati; nočemo prežgodaj govoriti, ali naj vedó, da, ko bomo vse natanko izvedeli, jih bomo naznanili občinstvu, da jih sodi. Nekateri ga zakrivajo in z glasovitim Ferlugom držé.

Trst 18. jun. — x. — Tukaj se je ustanovilo novo društvo z imenom „patriotično“, katero ima neki namen, vstavljati se nakanam družih lahonskih društev, katera svoja načela razglašajo kot načela vseh, ali vsaj večine Tržačanov. Pričakovati je bilo tedaj od tega društva, da bode pogumno delalo. Al gledé njegovih sklepov bo brž ko ne pribežališče zmernih vladnih liberalcev. Sklenilo je namreč zahvalo postavodajalcem zaradi verskih postav, in po mogočnosti skrciti v prihodnje procesijo sv. Rešnjega Telesa. Zadnji sklep vtrjujejo z neredom, katerega so neki poredneži gotovo nalašč napravili pri letošnji procesiji, ko se je pel tretji evangelij. Omenjeno društvo je tedaj pomnožilo za eno dosedanja društva; al bode tudi pravične tirjatve Slovencev v Trstu in njegovi okolici podpiralo, o tem danes soditi, ni mogoče.

Iz Trsta 18. junija. — Z velikim veseljem pričakujemo novo imenovanega (?) namestnika gosp. barona Pino-ta, da bomo vendar imeli Slovenci v Trstu namestnika, kateremu bomo mi in vrli okoličani lahko v materinščini svoje želje izrazili; nič kaj pa si ne želimo Goriškega Rehbach-a v Trst, ker je njegovo imé že v Gorici tako žalostno slavo doseglo, kajti on je bil vedno nasprotnik Slovanov, posebno je rad krčil taborske programe. *)

Iz Vipave 17. junija. — Petek 12. t. m. popoldne vsula se je velika ploha z velikim viharjem. Ponoči od petka na soboto deževalo je strašansko, treskalo in gromelo pa tudi tako, kakor da bi se bližal konec sveta, vrh tega je pa še burja pihati začela. Bolj ko je dež pojema, tem bolj se je burja krepila, tako sicer, da je od sobote do nedelje že tako silovitost dosegla, kakoršne v tem času najstarejši ljudje ne pomnijo. In

s to silovitostjo divjala je z dežjem pomešana še v pondeljek 15. t. m. Groza navdaja človeka, ako se podá na polje ali v vinograd, ter tam ogleduje nasledke neusmiljene pošasti. Vinska trta je že celó na velikem prepíhi, in sploh povsod, kjer se ni še mladja povezala, tako otepena in polomljena, kakor bi jo kdo s trnjem otepel. Zarod je večidel osmukan ali pa očrnel in odpadel bode gotovo, sadje vse otreseno, fižol, turšica, krompir, žito vse je pomendrano, osmojeno.

Boštanj 15. junija. — Mraz je tudi pri nas veliko škodoval, posebno v nižavi. Vendar trta se je precej popravila in zdaj lepo kaže. Grozdje je jelo že cvesti. Posebno je to letos čudno, da na pozebljenih orehih se zopet majhen sad vidi. Tudi na mladikah, ki so po mrazu zrastle, se čeznavadno grozdčev vidi. Češnje domače smo pretekli teden dobili. V hribih, kjer ni mraz škodoval, bo sadja obilo, v dolinah pa razen češpelj malo. Nekoliko dni je bila zdaj nenavadna toplota, v senci okoli devetih po 25 do 30 stop. R., zdaj je pa zopet prav hladno. To ni dobro znamenje. Sladke kapljice nam zopet ni pričakovati. — Koze, ki so tu posebno na Raki močno davile, so nam dozdej prizanašale, kajti le sém ter tje jih je imel kdo. Zato se nam čudno zdi, da je moral naš nič manj ko len učenik ob binkoštih zaradi koz šolo zapreti. Mislim, da nove šolske postave, g. Kalinger! Vam celo leto le 3 dni dovoljujejo samega sebe oprostiti šole. Koliko ur ste pa že Vi praznovali? Vprašajte svoj spomin! Ali je potlej čuda, da Vaši učenci tako malo znajo? Ali je čuda, da nimate ne enega učenca, ki bi dobro bral? — Tu se poskušajte, tu se skazujte, to se Vam bolj podá, kakor farane in duhovščino surovo in neotesano grajati in zabavljati, ter vrle možake očitno lumpe imenovati. Ali je Vam še v spominu, kako ste imenovali pri g. Planincu g. v. G.? — Ali ni to sramota za učenika, ki bi moral izgled biti lepega, dostojnega vedenja vsi fari? Ali more takega učitelja kdo ljubiti in spoštovati? Zato vsi dobri želé, da kmalo kopita poberete in da se drugje bolj pametno obnašate. Čudno se tudi nam zdi, da ste mogli zopet začeti orgljati, ko so Vas tako očitno od tega posla odstavili in ste se tudi sami po Sevnici priduševali, da nočete več biti suženj „farjev“ in da ne boste več v R. orgljali. — Tudi ne vemo, kdo je Vas zopet pooblastil za orgljanje. Gospod župnik ne, možje, ki so Vas odstavili, tudi ne. Kje imate kaj moštva, g. Kalinger?!

Iz Domžalj 18. junija. — Pri nas smo imeli 4. dan t. m. volitev novega občinskega zastopa, pri kateri so bili izvoljeni: posestnik Matevž Janežič iz Gorenjih Domžalj za predstojnika, Tomaž Porenta iz Št. Pavla in France Dečman iz Stopa pa za občinska svetovalca.

Iz Ljubljane. (Iz seje družbe kmetijske 14. dne t. m. Konec.) Prošnje podružnic v Metliki, Postojni in Senožečah, in občine Vrh za podeljenje kmetijskih mašin se izročé dotičnemu odseku s tem, da v prihodnji seji nasvete stavi. Na prošnjo L. M., da bi se mu podelila podpora zato, ker je iz 9 oralov nerodovitnega in zapuščenega sveta napravil rodoviten travnik in nasadil sadje v izgled sosedom, se sklene to prilično ogledati in na podlagi dotičnega poročila o tem dalje razgovarjati. Podružnici Boštanjski se dá 60 gold. kot druga polovica za napravo občinske trtnice dovoljene podpore 120 gold. — S. K., kateri ponuja 15 mesecev starega bika, se odgovori, naj natanko naznani, katerega plemena je bik. Pri tej priliki se tudi sklene, v časnikih obrniti se do živinorejcev, naj bi naznanili kmetijski družbi, ali imajo na prodaj mlado govejo živino žlahnega plemena. Občinsko predstojništvo v Račni poroča, da je vodnjak v Ilovi gori narejen. Vsled tega se sklene drugo polovico podpore, to je 100 gold. iz

*) Ker nam je prej od družega dopisnika došel dopis, smo iz tega izpustili ono, kar je v obeh enacega.

podpore za vodnjake občini izplačati. Zarad ograje vrta kmetijske družbe se sklene to delo razpisati s tem, da podvzetniki v ponudbi naznanijo ceno zidu iz kamna in iz opek. Ukaz ministerstva kmetijstva, da se bodo učitelji Kranjskih ljudskih šol letos o kmetijstvu podučevali v Gradcu, se vzame na znanje in sklene, s zahvalo ministerstvu tudi naznaniti, da bi učiteljem posebno na Notranjskem vstrezalo, ko bi smeli iti v enako šolo v Gorici. Ukaz ministerstva o napravi razstav in sejmov pitane živine se izroči odseku za živinorejo v poročanje. Ministerstvo kmetijstva vpraša, ali bi ne bilo koristno, da bi se podučevalo ljudstvo tudi o pridelovanju in likanju slame za slamnike, kakor se to godi na Laškem in v Švici. Sklene se zarad tega se obrniti do izvedencev in potem poročati. — Za družbenika se sprejme gosp. dr. Schindler, c. kr. živinozdravnik v Ljubljani.

— (*Društvo v pomoč bolnikom in za oskrbljevanje*) je imelo občni zbor 14. junija. V poročilu za leto 1873 vodstvo društveno radostno naznanja, da je tudi letos bilo mogoče, vsem tirjavam udov povoljno ustrezati, dasiravno so se premije bolnikom precejšno povekšale (od 2 gold. 50 kr. in 2 gold. na cele 3 gold. in 2 gold. 50 kr. na teden). Vsled tega so se stroški znatno pomnožili. A ne samo to, nego tudi še večje tirjatve zadele so društvo vsled kužne bolezni in drugih neugodnih okoliščin. Vsem tem tirjavam je društvo ne samo popolnoma ustreglo, ampak tudi glavnicu pomnožilo, katera znaša 4986 gold. 64 kr.

Društvo je izdalo v podporo bolnikom 882 gold. 50 kr. in za pogrebe 140 gold.

Skupnih dohodkov je bilo 3045 gold. 69 kr. in skupnih stroškov 1422 gold. 61 kr.

Vodstvo izreče g. Albertu Samassi, dosedajnemu pregledniku, in g. Janezu Mauserju, blagajniku, katera zarad družih opravil častni službi ne moreta dalje opravljati, za njih vspešno delovanje javno zahvalo, in hranilnici Ljubljanski za darilo 100 gold. Poročilo jasno priča, da to društvo jako vestno spolnuje blagi svoj namen, ter da si prizadeva priljubiti društvo prebivalcem Ljubljane. Ker bode pa društvo še vspešneje lahko delalo, ako se pomnoži zdajno število udov, zato priporočamo tudi mi društvo v pomoč bolnikom in za oskrbljevanje občinstvu.

— (*Slovenske Matice tajnika odgovor*) poslanemu večini Ljutomerskih Matičarjev v 138. številu „Slov. Naroda“ od 20. junija: Zapisniki odborovih skupščin se razglašajo po enem časniku, in to po „Novicah“, kakor je bila doslej navada. — Tega, mislim, vendar nobeden ne more zahtevati, da bi tajnik za vse slovenske časnike taka poročila pisal. Nikjer v pravilnem redu slovenske Matice ne stoji, da bi to bila njegova dolžnost. — Obrača se pa pri tej priliki tajnik do slavnih vredništev vseh družih slovenskih časnikov, da izvolijo iz teh zapisnikov svojim čitateljem kaj povedati. Omeniti pa moram, da itak vsak ud slovenske Matice izve iz vsakoletnega letopisa vse, kar ga zanima vedeti o delovanju slovenske Matice.

J. Tušek,

tajnik slov. Matice.

— (*Banko „Slovenija“*) Ljubljanski „Tagblatt“ zopet obira in sicer zarad tega, ker nekemu zavarovanemu iz Gorenjskega, ki je pogorel, ni hotela izplačati 5000 gl. Da tega zneska ni plačala, je res, a zakaj ga ni? Zato, ker 1. zavarovana poslopja niso bila toliko vredna; 2. ker se je skazalo, da niso lastnina tistega, ki jih je zavaroval; 3. ker je zavarovalec takrat, ko jih je zavaroval, jih popisal vse drugače, kakoršna so bila v resnici. Toraj je „Slovenija“ popolnoma prav ravnala, da ni plačala omenjenega zneska, in tudi nobeno drugo društvo bi

ga ne bilo izplačalo, ker se vsako društvo ravna in mora ravnati po svojih pravilih.

— (*Uboj*.) Anton Sirnik, delavec v Činkelnovi fabriki, doma iz gorenje Šiške in oče dveh otrok, je bil preteklo soboto do treh po noči v restavraciji na ljubljanskem kolodvoru, kjer je v družbi dveh pajdašev pil. Ko gré potem domu, ga napadeta tovariša, katera sta že pred njim šla iz gostilnice, blizu mitnice na dunajski cesti tik kolodvora; in eden ga vseka s sekiro po glavi, da je mrtev obležal. Vzrok uboja je bil boje srd, ker so pred nekoliko dnevi hoteli vsi fabriški delavci ustaviti delo, ako se jim plača ne povikša, in je Sirnik edini bil, ki je drug dan delal za staro plačo. Tako se nam pripoveduje. Ubijalca, dva fanta iz Dravlj, so že prijeli in zaprli.

— (*Pogorel*) je v četrtek večer v Ljubljani Schafferjev hlev tik bolnišnice; zažgal je hlapec po neprevidnem ravnanju z lučjo. V nevarnosti je bilo še mnogo poslopij, posebno komaj tri čevlje oddaljeni Martinčičev hlev, napolnjen s slamo in senom. Požarna straža je bila zopet bolj za nered, kakor za korist, ker ni nikakoršnega reda pri nji in hoče biti vsak le poveljnik. Če bi je ne bilo, bi bilo vse ravno tako, kakor je bilo.

— (*Papežev odgovor katoliški družbi*.) V nedeljo je odposlala katoliška družba iz Ljubljane v Rim vošilni telegram sv. očetu. Na to je prišel včeraj večer sledeči milostljivi odgovor:

„Gg. grofu Wurmbrandu, predsedniku, in dr. Costi, podpredsedniku katoliške družbe!

Sv. oče se družbi iz srca zahvaljuje in jej preljubeznjivo podeli apostolski blagoslov.

I. kardinal Antonelli.“

— (*„Beseda“*) na vrtu čitalnice Ljubljanske preteklo nedeljo je bila zopet lep dokaz napredovanja tega društva in marljivosti pevovodje g. Šantelna. Točke pevskega programa so se vršile jako vrlo, nekatere so se morale vsled silnega ploskanja ponavljati; zlasti g. Noll je v napitnici iz opere „Zampa“ odlikoval se s svojim močnim, jekleno donečim glasom. Vojaška godba je svirala med petjem lepe točke. Občinstva je bilo mnogo, pa je bilo tudi prav zadovoljno z „besedo“.

— (*Pobirki iz časnikov*.) Da se „mladoslovenci“ z nemčurji že popolnoma pajdašijo, — to našo trditev je opravičil „Narod“ 19. t. m. sam. Vesel hvale, katero je zapel dr. Schaffer v zboru konstitucijskih posebnostev „mladoslovencem“ zarad njihovega postopanja v državnem zboru, ponuja ta list nemčurjem naravnost roko k zvezi zoper „klerikalce“ in sicer pod jako lahki pogoji. Bodo kmalo skupaj, kajti načela so enaka „mladim“ in nemčurjskim liberalcem; bistvenega razločka ni med njimi, gre jim le še za neke formalne stvari, namreč za jezik; „Narodovci“ pišejo slovenski, „Tagblattovci“ pa nemški. Ni dvomiti, da bodo pri prvih volitvah že zedinjeni z nemčurji rovali proti Slovencem. Zato pa nam je treba pozornosti in marljivega delovanja, ako hočemo, da se narod slovenski ohrani svoji narodnosti in veri svoji.

— (*Prošnja*.) V bivši Otočanski in Liški, potem v Ogulinski in Slujinski županiji na Hrvaškem preti prebivalstvu, katero je bilo tri leta zaporedoma obiskano po raznovrstnih nadlogah in slabi letini, strašna lakota. Nesrečnim naglo na pomoč priti po milodarih, se je ustanovil poseben odbor, ki se obrača pismeno do posameznih rodoljubov, pa tudi po časnikih do dobrotnikov sploh s prošnjo, naj bi vsak po svoji moči pomagal stradalnim s kakoršnim koli zneskom, katerega naj bi poslal vredništvu „Narodnih novin“ v Zagreb. Naj toraj vsak, kdor more, usmili se nesrečnih bratov, ki so toliko

časa bili straža na meji civilizirane Evrope ter branili jo napadov ljutih Turkov, zdaj pa so v največi nevarnosti, da poginejo glada.

— (*Papeževa 28letnica*) se je v nedeljo v Ljubljani, kakor po vsi deželi, slovesno obhajala. Po gorah je bilo videti mnogo grmad, a med njimi ne ene, ki bi bila gorela potrjenju verskih postav, kakor je „Narod“ hotel imeti.

— (*Kres.*) Kakor vsako leto so včeraj zažgali na Drenikovem vrhu velik kres. Bilo je mnogo Ljubljančanov gori, slovenski pevci so nekatere zapeli, drugi pa so pošiljali rakete kviško in vžigali umetni ogenj. Po okolici je bilo videti na stotine kresov.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Iz Dunaja. — Ustavoverce je zelo osupnilo to, da je vojni minister Kuhn, skoz in skozi ustavoverec, tako naglo in nenadoma odstopil od ministerstva; boje se namreč, da bi to ne bil drug veter, ki bi se obrnil proti njim samim. Splošna misel o premembah v vojnem ministerstvu pa je ta: Kuhn je skušal Avstrijski armadi udihniti duh ustavoverstva in nove dôbe, John pa je poklican, da jo spravi v tak stan, da se bo mogla, če treba, vsaki hip udariti s sovražnikom. Toraj na vsak način priprave za vojsko.

— Ministerski predsednik Auersperg je poročal v ministerskem svetu 19. t. m. o dogovorih, ki jih je imel z ministrom Lasserjem. Ker je k tej seji prišel tudi minister Horst, ki je zdaj na odpustu, mislijo Dunajski listi, da je morala biti zelo važna; najbrže so se imenovali deželni predsedniki za tiste dežele, katerih predsedništva so izpraznjena. Oficijozni „Neues Fremdenbl.“ je prinesel novico, da se je za predsedništvo Kranjsko oglašil nov kompetent in sicer naš rojak gosp. vitez Žvegl. Če bi bilo to res in bi imel gosp. vitez Žvegl kaj upanja do tega predsedništva, bilo bi to tudi nam po volji, ker bi bil izmed vseh, ki se ponujajo, za nas gotovo najboljši kandidat.

— Ker ustavoverski poslanci zdaj nimajo prilike na Dunaji ropotati, so se zbrali v Kremsu, kjer so po svoji navadi ropotačili, govorili, jedli in pili, ter peli slavo drug drugemu.

Česka. — Čehojedci, katerim je bil Koller glavna podpora, so pri njegovem odhodu raztrgali oblačila in posuli si glave s pepelom, kajti od Weberja, njegovega naslednika, ne pričakujejo iste ostrosti in brezozirnosti zoper Česki narod. Koller je bil pravi vojaški diktator, Weber pa, dasiravno je ob času volitev na Moravskem vlado po vsi svoji moči podpiral, bi vendar ne utegnil imeti iste eneržije, kakor jo ima vojak general.

— Mladočehi vendar-le nastavljajo za prihodnje volitve svoje kandidate, toraj je porazumljenje s starimi splaval po vodi. Kakor pa se sliši, nimajo dosti upanja, da bi kje zmagali zoper Staročeha. Mladosti ni kreposti.

Ogerska. — Premembe v vojnem ministerstvu so razkačile Ogre, to kažejo ostre interpelacije poslancev v Ogerskem državnem zboru do ministerskega predsednika. Razkačeni so pa Ogri zato, ker niso bili prej prašani za svet in ker dotično pismo nima podpisa obojnega ministra. To se jim zdi preziranje njihovih pravic. Kolikokrat so se že prezirale pravice Slovanov, pa se nihče ni zmenil za to!

Angleška. — Znani Rochefort je prišel z ladijo na Angleško, pa ljudstvo je povsod, kjer se je pokazal, kričalo: „Ob tla z Rochefortom!“ Policija ga je komaj varovala ljudske sile. Puntarjev in komunistov nikjer ne marajo, še celo na svobodnem Angleškem ne.

Španjska. — Vojska traja še vedno; nobena stranka ne more priti do zmage. Pri tem največ trpi dežela in če ne bo kmalu konca, bo Španjska taka, kakor so bile nemške dežele po 30letni vojski.

Žitna cena

v Ljubljani 20. junija 1874.

Vagán v novem denarji: pšenice domače 7 fl. 20. — banaške 7 fl. 90. — turšice 5 fl. 30. — soršice 4 fl. 60. — rži 4 fl. 90. — ječmena 4 fl. 60. — prosa 3 fl. —. — ajde 4 fl. 90. — ovsa 3 fl. 50. — Krompir 3 fl. 40.

Kursi na Dunaji 23. junija.

5% metaliki 69 fl. 50 kr. Ažijo srebra 106 fl. 15 kr.
Narodno posojilo 74 fl. 90 kr. Napoleondori 8 fl. 94 kr.

Vabílo na naročbo „Novic“.

Častiti naši naročniki, ki so naročeni bili le za prvo polovico letošnjega leta in tudi drugi prijatelji slovenskega naroda, ki dozdej niso bili naročeni na „Novice“, naj hitijo z naročilom, da dobivajo poredoma brž prve liste julija meseca.

Obširno polje, ki ga „Novice“ dosledno obdelujejo že 31 let v gospodarskem, narodnem, duševnem in političnem oziru, zmirom stoječe na vrhuncu novih dogodeb, a ne oškernjene od črva novočasnega liberalizma, ki Slovence podlaga tujčevi pēti, ostane jim nespremenjeno tudi vprihodnje. Vajene borbe za resnico in pravico že od prvega leta svojega početka, borile se bodo vseskozi za blagor slovenskega naroda s protivniki svojega programa, bodo naj ti v tujem ali domačem taboru. Pogum za to borbo daje jim živo prepričanje, da njihov program je glasilo velike večine naroda našega.

Cena ostane „Novicam“, kakor je bila:

za pol leta po pošti 2 gold. 40 kr., v tiskarnici prejemanim 2 gold. — kr.

za četrt leta „ 1 „ 30 kr., „ 1 „ — „

Najcenejše se naročnina Blaznikovi tiskarnici v Ljubljano pošilja po poštnih nakaznicah.

Vredništvo.

Odgovorni vrednik: Alojzi Majer. — Založnik: Jožef Blaznikovi dediči v Ljubljani.